

150 tys. Murzynów przygotowuje się do marszu na Waszyngton

WASZYNGTON (PAP). Już w przededniu wyznaczony na 28 sierpnia wielkiej demonstracji przeciwko segregacji rasowej przybyły tu liczne czolowe grupy demonstrantów-Murzynów i w pewnej liczbie także ich czynnych białych sympatyków.

Demonstracja odbywa się pod hasłem zniesienia segregacji rasowej, walki o wolność obywatelską i o równoprawienie w pracy. Przewiduje się udział co najmniej 150 tysięcy osób.

Pierwszą demonstracją, noszącą odznaki uczestników „marszu na Waszyngton” jak nazywa się ta kampania, ukazywały się w ciągu tygodnia przed Białym Domem. Tymczasem trwały ostatnie rozległe przygotowania organizacyjne. Chodzi w szczególności

o jak najsprawniejsze uregulowanie ogromnego ruchu ulicznego w związku z tą demonstracją i o zapewnienie porządku. Zatrzeszono się także o zorganizowanie odpowiedniej służby sanitarnej.

Tymczasem z różnych okolic USA nadebrały wiadomości o nowych wyczynach rozróżniących rasistów. Tak więc z miasta Columbia (Południowa Karolina) donoszą, że na znak protestu przeciwko zapowiedzianemu na wrzesień rozpoczęciu nauki na miejscowym uniwersytecie przez Murzynkę miss Henri Montejh rasistki spowodowały przed domem, w którym znajdowała się ona wraz z swą matką, wybuch dużego ładunku dynamitu. Na szczęście eksplozja wyrządziła tylko pewne szkody materialne. Ofiar w ludziach nie było. Matka 10-letniej studentki murzyńskiej potępiła ten nikczemny zamach i oświadczyła, że nie zastraszy to jej córki.

USA szukają następcy Diema?

PARYŻ (PAP). Jak podają z Sajgonu, nowy ambasador USA w Wietnamie Południowym Cabot Lodge spotkał się we wtorek rano z Ngo Dinh Nhu, bratem i głównym doradcą Diema. Nahu uchodzi za inicjatora ostatniej brutalnej rozprawy z buddystami południowowietnamskimi, od kilku dni krąży w Sajgonie pogłoski o możliwości przejęcia przezeń władzy z rąk mniej energicznego brata.

WASZYNGTON (PAP). Według ostatnich doniesień z Sajgonu, ostre napięcie w Wietnamie Południowym nie słabnie. W całym kraju obowiązuje nadal stan wyjątkowy.

Według „New York Times”, nowy ambasador USA w Sajgonie, Cabot Lodge miał wreczyć dyktatorowi Wietnamu

(DOKOŃCZENIE NA STR. 2)

Kambodża zerwała stosunki dyplomatyczne z Wietnamem Płd.

DELHI (PAP). Rząd Kambodży oznajmił we wtorek w Pnom Penh, iż postanowił zerwać stosunki dyplomatyczne z Wietnamem Południowym.

W specjalnym komunikacie rząd kambodżański wyjaśnił, że jedną z przyczyn tego kroku jest przesładowanie budystów przez reżim Ngo Dinh Diema.

Komunikat podkreśla, iż do narodu wietnamskiego, Kambodża, nie żywi wrogości, którą „cierpi od lat wskutek dyktatorskiej polityki” Ngo Dinh Diema. Rząd kambodżański z zadowoleniem przywróci stosunki dyplomatyczne z Wietnamem Południowym, gdy tylko na czele kraju stanie „rząd demokratyczny, cieszący się poparciem ludności”. Kambodża jest pierwszym krajem, który zerwał stosunki z reżimem Diema po ostatnich represjach przeciwko buddystom południowowietnamskim.

Krwawe starcia w Peru

HAWANA (PAP). Jak donoszą z Peru, 600 tamtejszych chłopów z gmin Jantak i Marcapomacha zagarnęło ziemię majątku Corpacancha, zbudowało tam chaty i wyganiało na pastwiska swe stada. Władze wysłały przeciwko chłopom oddziały wojskowe. W pierwszych szeregach zorganizowanej przez chłopów obrony znalazły się kobiety uzbrojone w kije. W wyniku ostrych starć jeden chłop został zabity, a 8 odniosło rany. Odniosło też rany trzech oficerów i 7 żołnierzy. Zbrojna napaść na chłopów wywołała oburzenie opinii publicznej Peru. Kierownictwo krajowej konfederacji pracujących zażądało ukarania winnych przelewu krwi.

Pogoda

W południowo-wschodniej części Polski jest przewidywane zachmurzenie niewielkie, temperatura maksymalna ok. 28-30 st. w południowo-zachodniej części zachmurzenie umiarkowane, miejscami przelotne opady, temperatura maksymalna ok. 20 stopni. Na pozostałym obszarze początkowo zachmurzenie umiarkowane, później wzrastające do całkowitego i okresami opady deszczu oraz burze, zwłaszcza w nocy. Temperatura maksymalna ok. 16-19 st. Wiatry słabe i umiarkowane, przeważnie z kierunków południowych i zachodnich.

Proletariusze wszystkich krajów, łączcie się!

Gazeta Krakowska

Kraków, środa 28 sierpień 1963 r.

Rok XV
Cena 50 gr
Nr 203 (4733)
Wyd. A

ORGAN KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Osiągnięto całkowite porozumienie na temat zasadniczych zagadnień

Zakończenie rozmów radziecko-jugosłowiańskich

BRIONI (PAP). W dniach 26 i 27 sierpnia 1963 r. odbyły się rozmowy między pierwszym sekretarzem KC KPZR, przewodniczącym Rady Ministrów ZSRR N. S. Chruszczowem a prezydentem Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Jugosławii, sekretarzem generalnym Związku Komunistów Jugosławii J. Broz-Tito.

Omówione zostały wszystkie zagadnienia dotyczące sytuacji międzynarodowej, działalności obu krajów w dziedzinie utrzymania i utrwalenia pokoju na całym świecie oraz możliwości podjęcia dalszych kroków w tym kierunku, aktualne problemy związane z prowadzeniem polityki pokojowego współistnienia między państwami o odmiennych ustrojach społecznych, dalsze wysiłki w kierunku powszechnego i całkowitego rozbrojenia oraz współpracy radziecko-jugosłowiańskiej w dziedzinie pomocy dla rozwijających się krajów, sprawa całkowitej likwidacji kolonializmu i inne zagadnienia konstruktywnej współpracy między narodami.

N. S. Chruszczow i J. Broz-Tito dokonali wymiany poglądów na temat aktualnych problemów międzynarodowych go ruchu robotniczego oraz na temat umocnienia jedności socjalistycznych i innych postępowych sił w walce o pokój, demokrację i socjalizm.

W toku rokowań między przewodniczącym Rady Ministrów ZSRR a prezydentem SFRJ, również tym razem, ukształtowało się całkowite wzajemne zrozumienie i porozumienie na temat zasadniczych zagadnień związanyc z sytuacją międzynarodową oraz wzajemnych stosunków między obu krajami.

Krakowski kabel dla międzynarodowej magistrali

Jak doniosła Polska Agencja Prasowa, na ukończeniu jest budowa magistrali kablowej łączącej Moskwę, Kijów, Kraków, Katowice, Pragę i Berlin. Jak dowiadujemy się w dyrekcji poczty montaż krakowskiego odcinka jest również na ukończeniu. Nowoczesny koncentryczny kabel pobiegł pod ziemią. W Krakowie czynne też będą urządzenia do przekazywania programu telewizyjnego do nadajnika.

15 września ma się rozpocząć okres próbnej eksploatacji. Pierwszą korzyścią, jaką krakowianie będą mieli z nowego połączenia kablowego będzie możliwość oglądania programów telewizyjnych z Związku Radzieckiego, Czechosłowacji i NRD. Bezpośrednio z Moskwy i Berlina.

Warto dodać, że kabel użyty do budowy magistrali został wyprodukowany między innymi w Krakowskiej Fabryce Kabli. (am)

Specjaliści okrętowi krajów RWPG radzą w Szczecinie

SZCZECIN (PAP). W Szczecinie rozpoczęła się 27 bm. robocza narada specjalistów okrętowych krajów RWPG. Celem konferencji jest weryfikacja projektów typowych statków do przewożenia masowych (10, 16 i 23-tysięczniki). Uczestnicy narady wybiorą i zatwierdzą do seryjnej produkcji najlepsze projekty opracowane w poszczególnych krajach członkowskich. Głównym projektantem statków przedstawianych na naradzie przez Polskę jest mgr inż. Jerzy Piskorz-Natekci ze szczecińskiego oddziału CBKO nr 1.

Podobna do szczecińskiej narada okrętowców odbyła się miesiąc temu w Leningradzie, gdzie wytypowano do produkcji seryjnej zbiornikowce. Drobnicowce zostaną wytypowane na następnej konferencji w NRD.

Szczecińska narada potrwa około dwóch tygodni.

NA ZIEMIACH ZACHODNICH

Nowe osiedla mieszkaniowe na Piaskowej Górze w Wałbrzychu. CAF - fot. Wołoszczuk

Pierwszy walizkowy telewizor produkcji NRD

BERLIN (PAP). Pierwszy walizkowy telewizor wystawi w tym roku na jesiennych targach lipskich największy producent aparatów telewizyjnych NRD fabryka „Rafena” z Drezna. Nowy aparat posiada ekran 47 cm, a cała aparatura mieści się w stalowym pudełku odpornym na wstrząsy. Nawet przy niewielkiej antenie aparat zapewnia zarówno doskonały obraz, jak i dźwięk.

Rokowania syryjsko-irackie

PARYŻ (PAP). Jak donosi z Damaszku agencja AFP, we wtorek przed południem rozpoczęły się w pałacu prezydenta w Damaszku rokowania syryjsko-irackie. Rokowania prowadzi ze strony irackiej prezydent Republiki, marszałek Abdel Salam Aref i sześciu ministrów rządu irackiego, ze strony syryjskiej generał Amin el Harfy, przewodniczący narodowej rady rewolucyjnej, premier i minister spraw zagranicznych, Salah Bitar oraz grono ministrów rządu syryjskiego.

Jak wiadomo, delegacja Iraku bawiła poprzednio w ZRA, gdzie prowadziła również rokowania poświęcone możliwości utworzenia federacji trzech państw arabskich.

Duński prom w Świnoujściu

SWINUJŚCIE (PAP). We wtorek w godzinach popołudniowych przycumował do przystani w Świnoujściu prom duński. Jest to pierwszy, techniczny rejs promu, który, jak wiadomo, będzie utrzymywał regularną komunikację na trasie Kopenhaga - Ystad - Roenne - Świnoujście.

Na promie przybyli: burmistrz miasta Ystad - Erik Andersson, oraz przedstawiciele armatora, witali na przystani przez przedstawicieli Min. Żegluga, GKKFYT, władz Świnoujścia i zarządu portu szczyńskiego.

Po godzinnym postoju prom ruszył w powrotną drogę.

Komunikat rektora UJ

W związku z zbliżającymi się uroczystościami 600-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego rektor UJ zwraca się do swoich wychowanków, aby zechcieli podać do wiadomości rektoratu, czy mają zamiar brać udział:

a) w uroczystościach jubileuszowych w dniach 9 do 13 maja 1964,

b) w zjeździe koleżeńskim w dniach od 3 do 4 X 1964 wraz z informacją, czy mają zapewnioną kwatery prywatną w Krakowie.

Informacje, wraz z podaniem dokładnego adresu i napisem na kartce pocztowej „absolwenci Uniwersytetu Jagiellońskiego” należy przysyłać na adres: Biuro Jubileuszowe 600-lecia UJ, Kraków, Gołębia 24 do dnia 1. X 1963 r.

Słowy jesiennie za kilka dni

Dąbrowa Tarnowska wykonała miesięczny plan skupu

(Inf. wł.) Okres gorączkowej pracy w rolnictwie województwa nie ustaje. Składa się na to kampania omlotowa, dostawy zbóż dla państwa, kontraktacja pszenicy na rok 1964 i intensywne przygotowania do rozpoczęcia zbiorów pszenicy, które rozpoczną się już za kilka dni.

W ostatnim tygodniu wykonano plan miesięcznego skupu pszenicy 1300 ton ziarna. W województwie ogółem wykonano już przeszło 55 proc. miesięcznego planu skupu (ok. 24 proc. planu rocznego). W magazynach do wczoraj znalazło się 5 tys. ton zbóż.

Poza Dąbrową Tarnowską w dostawach przodują powiaty: Chrzanów - 80 proc. planu miesięcznego, Olkusz (CIĄG DALSZY NA STR. 2)

Radca prawny „GAZETY” udziela porad

osobiste w redakcji w Krakowie przy ul. Wielopolskiej 1 w środy od godziny 16 do 17.30.

WYBRALISMY DLA WAS

FIZYKA I MATEMATYKA
HISTORIA PO ANGIELSKU

W nowym roku szkolnym w trzech szkołach w województwie katowickim językiem wykładowym będzie język obcy. Nowością jest wprowadzenie do klas ósmych trzech liceów ogólnokształcących. W klasie VIII Liceum im. Mickiewicza w Częstochowie językiem wykładowym będzie rosyjski, w Liceum im. Kopernika w Katowicach - francuski a w Liceum w Gliwicach - angielski.

STULETNIEMASZYNY - W MUZEUM TECHNIKI

Do zorganizowanego w Sielcu w województwie kieleckim muzeum techniki dostarcza się z całego kraju stare, wycofane już z produkcji, a mające wartość zabytkową maszyny i urządzenia produkcyjne. W muzeum znajdują się już m. in. stare obrabiarki, tokarnia łańcuchowa z 1823 roku, obrzmy 150-letni młot parowy. W jednej z hal zamontowano potężne, wyprodukowane 130 lat temu, koło wodne, które przez przeszło 100 lat napędzało wałocznice w Sielcu. Koło to należy do największych i najstarszych w kraju.

WYKOPKI... TULIPANÓW

W gospodarstwach Centrali Nasłennictwa Ogrodniczego i Szkółkarstwa w woj. kieleckim zakończono wykopyki cebulek tulipanów. Uszykano kilka tysięcy cebulek różnych odmian tych kwiatów.

Dobre wyniki w hodowli tulipanów i innych kwiatów uzyskał specjalistyczne gospodarstwo w Łomnie i Sieradowicach. Sprzątań cebulek i nasion przyniesie tym gospodarstwom poważny dochód.

TABOR CYGANIŃKI Z „URSUSEM”

Jak się okazuje, motoryzacja opañuje w zawrotnym tempie już nie tylko miasta i wiejskie oplotki, ale i - wydawałoby się - kurczowo przywiązanych do „kościelnej lokomocji”, wędrownych Cyganów. W okolicy Zielonej Góry przybył na postój z Wybrzeża oryginalny tabor cygański złożony z kilku liczących rodzin. Tabor pozostawiony w ogóle kłm. Typowe domy na kółkach ciągnie najprawdopodobniej „Ursus”, który wg opinii członków taboru wywulkanuje się doskonale ze swych funkcji.

Nowe rynki zbytu dla polskich wyrobów hutniczych

KATOWICE (PAP). Centrala „Stalęsport” zawarła kilka korzystnych kontraktów, otwierających nowe rynki zbytu dla polskich wyrobów hutniczych. Większe partie wyrobów walcowanych zakupiły w Polsce Kuwejt i Nigeria. Zapoczątkowały również eksport wysokogatunkowych artykułów hutniczych, głównie blachy ocynkowanej do Stanów Zjednoczonych.

W ostatnich tygodniach katowicka centrala handlu szlachetnym metalem uzyskała również zamówienie na dostawę dużej partii rur stalowych jako przewody gazowe i wodne dla państw Bałtyckiego Wschodu. Do ZRA i innych krajów tej stali dostarczymy ponad 1 mln m. blach, rur wartości około 5 mln zł dew.

W jakich warunkach można dzielić gospodarstwa rolne

W jakich warunkach można dzielić gospodarstwa rolne. Rozporządzenie Rady Ministrów do ustawy sejmowej

W jakich warunkach można dzielić gospodarstwa rolne

W jakich warunkach można dzielić gospodarstwa rolne. Rozporządzenie Rady Ministrów do ustawy sejmowej

W jakich warunkach można dzielić gospodarstwa rolne. Rozporządzenie Rady Ministrów do ustawy sejmowej

W jakich warunkach można dzielić gospodarstwa rolne. Rozporządzenie Rady Ministrów do ustawy sejmowej

W jakich warunkach można dzielić gospodarstwa rolne. Rozporządzenie Rady Ministrów do ustawy sejmowej

W jakich warunkach można dzielić gospodarstwa rolne. Rozporządzenie Rady Ministrów do ustawy sejmowej

JEMEN PRZECIWKO AGRESJI BRYTYJSKIEJ

KAIR. Rząd Republiki Jemeńskiej przekazał we wtorek sekretarzowi generalnemu NZ, U Thantowi, pismo protestacyjne przeciwko „nowej agresji brytyjskiej”. Pismo stwierdza, że 23 sierpnia siły brytyjskie rozpoczęły ostrzeliwanie artylerijskie miejscowości Harib. Ostrzeżenie trwało przez trzy dni. Miało być praktycznie całkowicie zniszczone.

PAUL ROBESON PRZYBYŁ NA WYPOCZYNEK DO NRD
BERLIN. Na zaproszenie Rady Pokoju NRD przybył w niedzielę z Londynu do Berlina znany amerykański śpiewak murzynski i bojownik o pokój, Paul Robeson. Jego wizyta ma charakter prywatny. Paul Robeson ma przeżyć kurację w NRD.

SZYKANY WOBEC STUDENTÓW AMERYKAŃSKICH POWRACAJĄCYCH Z KUBY

NEW YORK. Jeden ze studentów amerykańskich, którzy odwiedzili Kuby, mimo zakazu departamentu stanu, przybył w niedzielę do domu. Władze w Nowym Jorku, na lotnisku poddany on został rewizji przez agenta FBI (Federalnego Biura Śledczego) a przedstawiciel departamentu stanu odebrał mu paszport. Departament stanu podał, że paszport wszystkich studentów, którzy odwiedzili Kuby zostaną unieważnione. Groził im także m. in. kara do 5 lat więzienia i grzywna.

POLICJA MEKSYKAŃSKA SZUKA SPRAWCÓW SZKOCKIEGO NAPADU

NEW YORK. Poszukiwania sprawców napadu na pociąg pocztowy Glasgow-Londyn, rozciągnęły się aż na wyspę Meksyk. Policja meksykańska sądzi, że 2 lub 3 bandytów przybyło prawdopodobnie do tego kraju w charakterze niewinnych turystów. Scotland Yard oraz Interpoli wrócili się w końcu ub. tygodnia z prośbą o współpracę do policji Meksyku. Z tego też względu poważna ilość tajnych agentów wysłana została do Acapulco, Vera Cruz, Guadaluajara oraz Monterrey, gdzie nasterczy mogli znaleźć schronienie. W samej stolicy — Meksyku — czułość policji została wzmożona. Pilnie śledzone jest międzynarodowe lotnisko w mieście Meksyku oraz dworce autobusowe i kolejowe.

PATRIOCI ANGOLI WZMAGAJĄ WALKĘ

NEW YORK. Patrioci angielscy wzmagają walkę o wyzwolenie kraju spod jarzma Portugalii. Według doniesień z Angolii, w ciągu ostatnich 15 dni powstańców w zaciętych walkach z wrogiem zabili 340 żołnierzy portugalskich. W tym samym okresie zginęło 80 bojowników angielskich. Kolonizatorzy portugalscy zastraszili wzrostem walki narodowo-wyzwoleńczej przesyłali do Angolii nowe posiłki wojskowe.

CIEŻARÓWKA STOCZYŁA SIĘ PO STROMYM ZBOCZU

DELHI. W poniedziałek koło stolicy Nepalu, Katmandu, ciężarówka z pasażerami spadła ze szczytu i stoczyła się 600 metrów po stromym zboczu górskim. 11 osób zginęło na miejscu, dwie zmarły później w szpitalu, a 12 odniosło ciężkie rany.

ZDERZENIE AUTOBUSU Z POCIĄGIEM DROGOWYM

BONN. 30 pasażerów autobusu zostało rannych w poniedziałek wieczorem w wyniku katastrofy na autostradzie w Altenie (Westfalia). Autobus zderzył się z przyczepą pociągu drogowego. Większość pasażerów odniosła ciężkie obrażenia. Katastrofa wydarzyła się w czasie ulewnej deszczu.

Nasz komentarz

Marsz stulecia

DZIS stolica Stanów Zjednoczonych, Ameryki Północnej — Waszyngton, jest widownią demonstracji stulecia. Ponad 150 tysięcy Murzynów z całej Ameryki, pod przywództwem Lincolna zamierzają przeciwko segregacji i dyskryminacji rasowej. Walka Murzynów o swe prawa w Ameryce ma swą długą historię. Dzisiejsza demonstracja w Waszyngtonie jest punktem szczytowym sprzeciwu ponad 20 milionów Murzynów zamieszkających na południu i północy USA. Uporczywe wysiłki tych na rzecz równości praw z białym człowiekiem są stare jak konstytucja amerykańska. Wyrządza konstytucja zapewnienie Murzynom równouprawnienie, a ustawy zakazują dyskryminacji, ale sytuacja ekonomiczna i polityczna ludności murzynskiej krańcowo się różni od tego co jest powiedziane w liczących aktach prawnych. Zrodłem tego zjawiska nie są bynajmniej same tylko przyczyny ekonomiczne i społeczne ale przede wszystkim głęboko zakorzenione przesady rasowe, które przetrwały na wskroś społeczeństwo amerykańskie.

Najbardziej jednak dokuczliwa dla Murzynów jest dyskryminacja w dziedzinie pracy. Są oni zatrudniani na stanowiskach najmniej odpowiedzialnych, a tym samym mniej płatnych. Do tego jeszcze w porównaniu z pracownikami o białej skórze „czarnym” płaci się niższe stawki. W wielkiej armii bezrobotnych Murzyni stanowią 56 proc.

Wiele związków zawodowych z czystego wypracowania nie dopuszcza do swych szeregów przedstawicieli ludności kolorowej. Tym samym pozbawia się Murzynów możliwości uczestniczenia w ruchu na rzecz poprawy swego bytu. Pracodawcom sytuacja ta jest bardzo na rękę, gdyż w momentach recessji gospodarczych i wahań koniunkturalnych, mogą bez sprzeciwu ze strony jakiegokolwiek organizacji wyrzucić na bruk „czarnych” robotników.

Prezydent Brazylii odwiedzi Polskę

RIO DE JANEIRO (PAP) Jak podaje korespondent PAP, red. Edmund Osmańczyk kancelaria cywilna prezydenta potwierdziła oficjalnie wiadomość, że prezydent Goulart zamierza w końcu września i na początku października Europy odwiedzić szereg krajów Europy między innymi także Polskę.

Brazylijski minister armii J. Dantas oznajmił, że armia tego kraju wyraża solidarność z programem reform prezy-

denta Joao Goularta. Generali dodał, że armia nie podziela zdania tych, którzy widzą niebezpieczeństwo w wystąpieniu mas ludowych na rzecz reform.

Sytuacja w Wietnamie Płd.

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) Płd. — Diemowi list od prez. Kennedy'ego, z wyrazami zaniepokojenia z powodu ostatnich wydarzeń w Wietnamie Płd. Jednakże, jak się wydaje, USA uznały Diema za „spalonego” i postanowiły poprzez każdego proamerykańskiego przywódcę, jaki tylko przedstawi się w Wietnamie Płd. dotychczasowej polityce tego władcy.

LONDYN (PAP) Wtorkowy „Daily Herald” komentując ostatnie wydarzenia w Wietnamie Południowym, pisze m. in.: „Wietnam Południowy jest fundamentem (amerykańskiej) polityki antykomunistycznej w Azji południowo-wschodniej. Zdaniem USA, w wypadku przejęcia władzy w Wietnamie Płd. przez komunistów, stracony zostanie, praktycznie biorąc, cały Daleki Wschód. Amerykanie udzielają autokratycznemu prezydentowi Diemowi pomocy w wysokości 150 mln dolarów rocznie. W zamian Diem stoi na czele rządu, który zobowiązał się zwalczać Viet Cong (partyzantkę komunistyczną)”. Diem neguje jednak nie cieszył się poparciem swego narodu. Obecnie poparcie to jest mniejsze niż kiedykolwiek. Krwawy spór, jaki Diem prowadzi z buddystami, przedstawia się przede wszystkim jako wojnę religijną. Jednakże naród południowo-wietnamski zaczął wykorzystywać ten spór do tego, by poprzez masowe demonstracje wyrazić swą wrogość wobec obecnego rządu.

Diem odracza wybory
NEW YORK (PAP) Jak wynika z doniesień agencji zachodnich dyktator Południowego Wietnamu Ngo Dinh Diem odracza w wtorek na czas nieokreślony wybory do parlamentu, które miały się odbyć 31 sierpnia br.

W Południowym Wietnamie panuje nadal napięta sytuacja. Kilka tysięcy buddystów i studentów przebywa w więzieniu.

Próba amerykańskiej anty-rakiety

WASZYNGTON (PAP) Departament obrony komunikuje o dokonaniu nowej próby przechwywania międzykontynentalnego pocisku balistycznego „Titan-1” przez „antyrakietę” typu „Nike-Zeus”. „Titan-1” był wystrzelony z bazy lotniczej Vandenberg. Departament obrony twierdzi, że była to udana próba, nie podaje jednak bliższych szczegółów.

Wycofanie wojsk ONZ z Konga?

NEW YORK (PAP) Mimo sugestii W. Brytanii i Stanów Zjednoczonych, aby wojska ONZ pozostały w Kongu jeszcze przez okres najbliższych miesięcy, sekretarz generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych, U Thant jest w dalszym ciągu zdecydowany doprowadzić do zakończenia tej kosztownej operacji wojskowej. Przypuszcza się, iż w najbliższych dniach przedstawi on Radzie Bezpieczeństwa swój raport w tej sprawie.

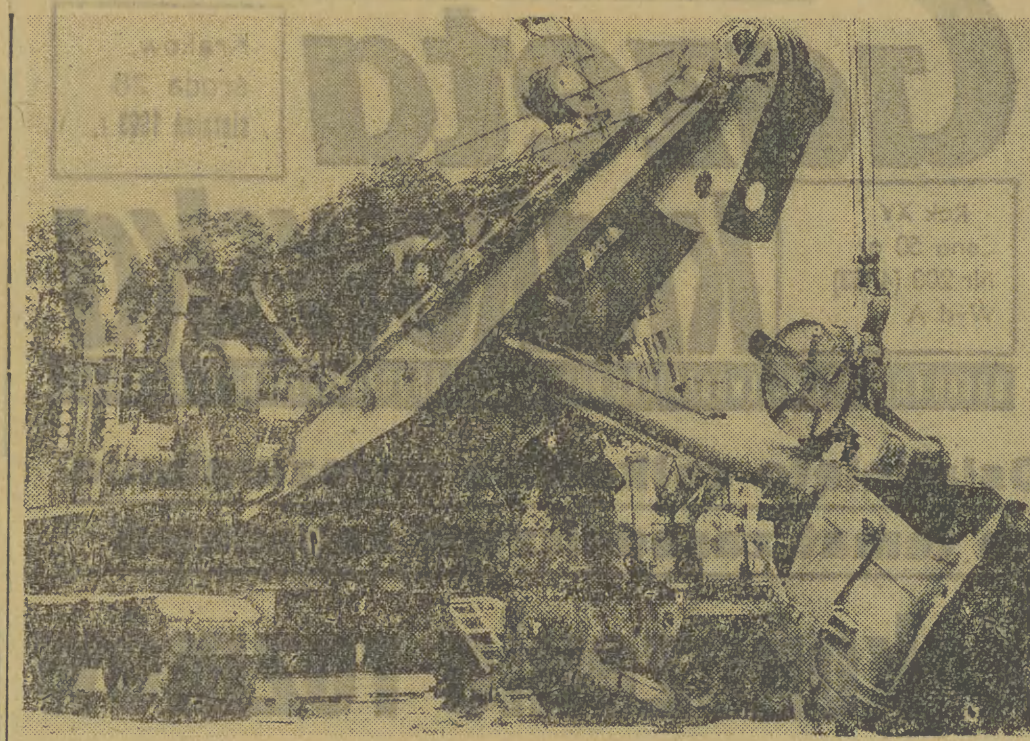
W ciągu 14 dni toczyła się w kopalni węgla położonej w pobliżu miasteczka Haselton w stanie Pensylwania w USA dramatyczna walka o życie 3 górników zasypanych w jednym z chodników na głębokości prawie 100 metrów. Dzięki wysiłkom ratowników udało się drożę specjalnych wieców doprowadzić powietrze do zawałonego korytarza. Udało się uratować 2 górników. Trzeci nie dawał nierzadnie żadnych znaków życia.

Na zdjęciu: Ratownicy przez specjalnie odwiercone w powierzchni ziemi otwory próbują porozumieć się z pozostającym na dole górnikami.

Uratowani po 14 dniach pobytu pod ziemią

NEW YORK (PAP) We wtorek o godz. 8 czasu warszawskiego górnicy amerykańscy Thorne i Fellin zostali wydobyli na powierzchnię ziemi. Pierwszym górnikiem, którego wydobyto był Thorne. Wydobywanie górnika z głębokości 100 metrów trwało 15 min. 45 sek. Gdy o godz. 8.07 czasu warszawskiego Thorne ukazał się na powierzchni ziemi, powitały go niemiłkające owacje ratowników, członków rodziny i przyjaciół. W 2 minuty później wyzarpanego górnika umieszczono w oczekującym helikopterze.

Około pół godziny po Thorem (8.43 czasu warszawskiego) podniesiony został Fellin.

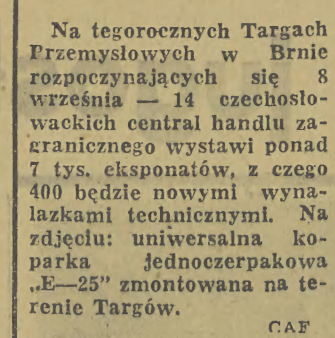
ZSRR przekazała Finlandii w dzierżawę część Kanału Sajmeńskiego

HELSINKI (PAP) We wtorek 27 bm. ambasador ZSRR w Finlandii Zacharow i premier Finlandii, p. o. ministra spraw zagranicznych Karjalainen wymienili listy ratyfikacyjne podpisane w Moskwie 27 września 1962 r. umowy między ZSRR a Finlandią o przekazaniu Finlandii w dzierżawę radzieckiej części Kanału Sajmeńskiego i wyspy Mała Wysocka. Umowa weszła w życie w dniu wymiany listów ratyfikacyjnych.

Po wymianie listów ratyfikacyjnych ambasador Zacharow wygłosił przemówienie. Oświadczył on, że przekazanie w dzierżawę Finlandii radzieckiej części Kanału Sajmeńskiego jest doniosłym wydarzeniem w rozwoju współpracy między obu krajami.

Premier Karjalainen wyraził w imieniu rządu zadowolenie, że udało się tak daleko posunąć przed sprawę Kanału Sajmeńskiego. Mam nadzieję, że odda-

Na tegorocznych Targach Przemysłowych w Brnie rozpoczynających się 8 września — 14 czechosłowackich central handlu zagraicznego wystawi ponad 7 tys. eksponatów, z czego 400 będzie nowymi wynalazkami technicznymi. Na zdjęciu: uniwersalna karpaka jednoczerpakowa „E-25” zmontowana na terenie Targów.

CAF

Na konferencji ONZ w sprawach turystyki

Ostra walka przeciw rasistom
RZYM (PAP) Na poniedziałkowym posiedzeniu konferencji ONZ do spraw turystyki rozpoczęła się ostra walka wokół deklaracji zgłoszonej przez 15 krajów afrykańskich domagających się wykluczenia od udziału w obradach przedstawicieli Portugalii i Republiki Południowo-Afrykańskiej jako państw rasistowskich i kolonialnych. Gwałtowna dyskusja nad wnioskiem trwała ponad 4 godziny i ze względu na późną

pore została odłożona do wtorku. Wniosek krajów afrykańskich poparli w poniedziałek przedstawiciele Związku Radzieckiego, Indii i Bułgarii. Anglia, Hiszpania, Japonia, Nowa Zelandia, Australia, Belgia, Meksyk i Turcja opowiedziały się za wnioskiem kompromisowym, proponującym potępienie rasistowskiej polityki Portugalii i Republiki Południowo-Afrykańskiej, lecz jednocześnie niewykluczenie delegatów obu państw od uczestnictwa w obradach ze względu na techniczny charakter konferencji, która ich zdaniem, nie jest kompetentna do podejmowania decyzji politycznych.

W chwili, kiedy delegat Portugalii podniósł się z miejsca, aby wygłosić przemówienie, wszystkie delegacje afrykańskie opuściły salę, zmuszając w ten sposób Portugalczyka do rezygnacji z zabierania głosu. Dalszy ciąg obrad zapowiada się również burzliwie.

Zołnierze francuscy pod komendą oficerów Bundeswehry

PARYŻ (PAP) W dniah 26 i 27 bm. nastąpiła pierwsza wymiana jednostek wojskowych między Bundeswehrą i armią francuską. We wtorek pod dowództwem oficerów zachodniemieckich przeszła kompania strzelców francuskich, która w koszarach Gneisenau w Koblenclj odbywać będzie ćwiczenia do 15 września, natomiast kompania grenadierów pancernych Bundeswehry włączona została w skład drugiej grupy strzelców zmechanizowanych, stacjonujących w Saarburgu. Burzliwym prasa francuska z entuzjazmem rozwodzi się nad „nową fazą realizacji układu francusko-niemieckiego”.

Uwolnienie di Stefano

RIO DE JANEIRO (PAP) Piłkarz hiszpański drużyny „Real Madrid”, di Stefano, uprowadzony w sobotę o godz. 6 rano czasu lokalnego z hotelu „Potomac” w Caracas, został w poniedziałek uwolniony.

Na konferencji prasowej oświadczył on, że był „dobrze traktowany” i że spędził większość czasu grając w karty z tymi którzy go urowadzili. Stwierdził on jednak, że nie orientuje się gdzie przebywał przez 2 dni, gdyż partyzanci wenezuelscy, przedstawiciele „sił zbrojnych wyzwolenia narodowego” w Wenezueli, po porwaniu z hotelu, zawiązali mu oczy. Podobnie było w poniedziałek. Został on wtedy „odwieszony samochodem, z zawiązanymi oczami, na ulice w centrum miasta i wysadzony w odległości około 300 metrów od ambasady hiszpańskiej. Była wtedy dokładnie godz. 14.40 (godz. 21.10 czasu warszawskiego) w poniedziałek.

Di Stefano stwierdził, że zamierza wziąć udział w najbliższym meczu „Realu Madrid”.

W „Lajkeniku”

W 32-giej grze brze wygranych z 5-ma trafieniami i 4-ma trafieniami z dodatkową. Natomiast stwierdzono 37 wygranych z 4-ma trafieniami po 2,652 zł, 1,466 wygranych z 3-ma trafieniami po 60 zł, 22,735 wygranych z 2-ma trafieniami po 3 zł. Na 73 premiowane wygrane z 3-ma trafieniami z dodatkową przypadła po 150 zł, a na 1,608 premiowanych wygranych z 2-ma trafieniami z dodatkową — po 20 zł.

SPORT • SPORT

Reprezentant Krakowa ANTONI PALKA

pierwszy na mecie w Rybniku

W dniu wczorajszym XX wyciąg dookoła Polski opuścił szosy naszego województwa. Zawodnicy mieli do pokonania łączny dystans długości 243 km. Etap podzielony był na dwa podetapy. Pierwszy o długości 32 km rozegrany został na czas. Najlepszym sprinterem okazał się Zapala czas 47,16, o 12 sek. gorszy czas miał Zieliński, który podczas podobnego wyciągu na trasie Praga—Warszawa—Ferlin uległ tylko świetnemu zawodnikowi NRD Amperowi. Na szczególne podkreślenie zasługuje jazda młodego krakowianina Jana Magiera, który w dobrej formie stawce kolarzy zajął III miejsce z czasem gorszym od zwycięzcy tylko o 20 sekund. Czwarą był Kudra, piątą Zadrożny.

O 12.10 nastąpił start z Poronina do II podetapu długości 211 km prowadzącego do Rybnika. I lotny finisz w Rybniku wygrał Kozerski przed Wadowianami na skutek defektu roweru musiał wycofać się z wyciągu jadący w 7-osobowej czolówce Kazimierz Gazda. Trzeci na tym etapie lotny finisz w Zorach wygrał Palka przed Potokornym. Ta właśnie dwójka zainicjowała udaną w pełni ucieczkę na przedmieściach Bielska. Kolarze ci zwiększając nieustannie przewagę, byli o 2 minuty lepsi od goniącej ich kilkunastoosobowej grupy. Ta właśnie dwójka pięknie współpracując w tempie wyższym ponad 40 km na godzinę wpadła na stadion w Rybniku.

Kolarze mineli line mety w kolejności: Antoni Palka, Eugeniusz Potokorny. Około półtorę minuty za nimi na stadion przybyli: Janiak, Gawliczek, Bekker.

Podwójne zwycięstwo polskich zespołów siatkówki

Po występach w Tarnowie i Bochni rumuńskie zespoły młodzieżowe siatkówki rozegrały pojedynki w Krakowie. Przeciwnikiem gości były reprezentacje młodzieżowe Polski. Obydwa pojedynki zakończyły się zwycięstwem naszych drużyn.

Mecz zespołów żeńskich wygrałymi 3:1 (14:16, 15:6, 15:5, 15:13), a pojedynk drużyn męskich 3:2 (17:15, 9:15, 15:12, 11:15, 15:5). Mecz zdecydował nie dostarczył emocji, stał na niskim poziomie. Początkowo pojedynki były wyrównane, potem inicjatywę przejęły zdecydowanie Polki. W naszej drużynie dobrze zagrali Błaszczewicz i Sawicz.

Spotkanie w konkurencji mężczyzn było bardzo zaciekłe i stało na wysokim poziomie. Rumuni zagrali o wiele lepiej niż w poprzednich pojedynkach i stanowili bardzo wyrównany zespół. W drużynie najlepiej zagrali Szolomicki, Szczebanowski i krakowianin Zieliński. W zespole rumuńskim Schejtzner i Costea.

Olimpijski bestseller

Z okazji 9 zimowych igrzysk olimpijskich, które odbędą się nadchodzącej zimy w Innsbrucku, austriacki dziennikarz sportowy Erich Kamper, wydaje „Encyklopedię Zimowych Igrzysk”.

Autór pracował nad nią 15 lat. Informacje czerpał z komitetów olimpijskich — 42 państw, w tym również z Polski. Książka zawiera m. in. 30 tys. wyników sportowych, użytych przez 4051 sportowców, którzy startowali w dotychczasowych olimpiadach zimowych oraz dokładny ich rejestr.

Dzisiaj Cracovia gra z Lechią Garbarnia z Zawiszą w Bydgoszczy

Krakowskie zespoły nie odniosły w pierwszej rundzie rozgrywek piłkarskich ani jednego zwycięstwa. Kibice muszą być szczęśliwi, że nasze zespoły zdobywają punkty w meczach remsowych. Dawniej już nie mieliśmy takiego „bezbrzybia” w krakowskim piłkarstwie. Trudno. Musimy pogodzić się z losem.

Zespoły ekstraklasy i II ligi nie odpoczywają. W środę znów będziemy mieli prawie pełną kolejkę rozgrywek. W pierwszej lidze zmierzą się Arkonia — Szombierki, Górnik — Zagłębie, Odra — Polonia, Polonia — Gwardia, Lechia — Ruch. Krakowska Wisła rozegra swój mecz z Unią Racibórz dopiero w sobotę, a Stal z LKS w niedzielę. Pojedynki w ekstraklasie zapowiadają się bardzo ciekawie. Pierwszoplanowym będzie mecz Górnik Zabrze, aktualnego mistrza Polski, ze zdobywcą pucharu Polski, Zagłębiem. Interesować będzie wszystkich występ Szombierek w Szczecinie. Przekonamy się, czy beniaminek jest naprawdę tak świetny jak wskazywa na to pierwsze mecze.

W drugiej lidze Cracovia rozegra mecz przed własną publicznością z ekskligowcem Lechią Gdańsk. Lechia wygrała ostatni swój pojedynek z krakowskim Wawelem i zalicza się do groźnych zespołów w II lidze. W szeregach jej występuje „żelazny” i bardzo dobry Korint. Gdańszczanie mają wielką ochotę powrócić w szeregi najlepszych polskich zespołów.

Cracovia gra coraz lepiej. Potwierdził to także zremisowany mecz w Częstochowie z tamtejszym Rakowem. Barłoczerwoni nie mogą jednak pozwalać sobie w dalszym ciągu na remisy. Aby nawiązać ścisły kontakt z czołową i marzyć o powrocie do I ligi, trzeba wygrać pojedynki. Początek meczu Cracowii w Lechii o godz. 17.30.

Garbarnia wybiera się do Bydgoszczy, aby rozegrać tam spotkanie z Zawiszą. Krakowianie znajdują się w dobrej formie i nie powinni mieć kłopotów z wywiezieniem dwóch punktów. Ostatnio zespół ludwinkowski dość pechowo zremisował z Piastem, a

drużyna Zawiszy przegrała z Rapidem 0:2.

W pozostałych meczach spotkają się: Karpaty — Rapid, Śląsk — Polonia Bydgoszcz, Lublinianka — Raków, Górnik Wałbrzych — Lech, Piast — Start.

Tenisisci Nadwiślanu wyeliminowani

Finałowy mecz w strefie południowo-wschodniej pomiędzy Bronią Radom i Nadwiślanem Kraków zakończył się zwycięstwem radomian w stosunku 4:2. Tak więc krakowski zespół został wyeliminowany z dalszych rozgrywek. W pojedynku tym w pierwszym dniu bardzo słabo zagrali reprezentanci Nadwiślanów Kubaty i Nowak.

Wyniki (na pierwszym miejscu zawodnicy Broni) Słomski — Kubaty 6:2, 6:3. Mroczek — Nowak 2:6, 7:5, 6:2. Debel: Mroczek, Słomski — Kubaty, Nowak 6:4, 2:6, 6:2. Stomski — Nowak 4:6, 3:6, Mroczek — Kubaty 4:6, 6:2, 4:6. Makuliska — Draczoza 6:3, 5:7, 7:5. Gra mieszana nie odbyła się.

W KILKU WERSZACH

Polscy koszykarze, którzy występują w turnieju w Raguzie pod firmą Warszawy, w pierwszym meczu doznali porażki z zespołem Sofii 65:58. Mecz był bardzo zacięty i wyrównany.

Międzynarodowy mecz lekkoatletyczny w konkurencji kobiet Grecja — Turcja, zakończył się zwycięstwem zespołu greckiego 68:34.

Odłożona partia meczu Adamińskiego z Rosjaninem Zacharowem na mistrzostwach świata, zakończyła się porażką naszego reprezentanta. Polak ma na swym koncie 2,5 pkt.

Jugosłowiański spadochroniarz ustanowił nowy rekord świata w skoku grupowym z wysokości 2 tys. metrów. Użyłskali on średnią odległość od środka koła 6,92 m.

ODESZLI z szeregów partii

— Kto za przyjęciem towarysza Nowaka w skład kandydatów partii? — Wszyscy Dziekuję...

Oklaski, gratulacje... Tow. Nowak jest wzruszony, przyczeka aktywnie pracować. A potem — za rok, półtora, czasem dwa, na zebraniu POP rozpatrywana jest „sprawa” tow. Nowaka. „Nie płaci składek, nie uczęszcza na zebrania, nie udzielał się, nie rozwijał, nie...”

Tych różnych „nie” można cytować więcej. W każdym razie wniosek o skreślenie zostaje przyjęty przez organizację jednogłośnie.

Był kandydat PZPR — Nowak... Nie ma kandydata Nowaka. Wkrótce o nim zapomniano. Życie toczyło się dalej. Nic się nie zmieniło...

Otóż to: „Nicy się nie zmieniło”. W pracy POP — także. DLACZEGO?...

GŁOS MA SOCIOLOG

Dobrze się stało, że problem skreślenia z partii zaczął się w sposób generalny Krakowski Komitet Miejski. W samym tylko bowiem Krakowie skreślono w r. 1962 584 towarzyszy, w tym aż 317 kandydatów. Dodajmy: Większość spośród skreślonych stanowią robotnicy. Wydział Organizacyjny KKM, wspólnie z Zespołem Badań Socjologicznych dotarł do specjalnymi ankietami do 68 osób skreślonych w roku ubiegłym z listy członków lub kandydatów partii.

Co pisał ankietowicz? Przyczacam kilka najciekawszych wypowiedzi:

Na pytanie, dlaczego zostały skreślone z partii, 22 osoby uzasadniły to sprawami światopoglądowymi. Pozostali decyzję o ich skreśleniu tłumaczyli w sposób różny: „Skreślono mnie za próby mówienia prawdy, za odwagę i chęć zmiany stosunków w zakładzie...” „Nieporozumienie z sekretarzem POP i brak wyrozumiałości — to powody skreślenia”. Albo: „Zbyt daleko mam do pracy, brak mi czasu na pracę społeczną...” „Namówili mnie do wstąpienia do partii obiecując lepszą pracę. Potem słowa nie dotrzymali”.

Wśród przyczyn — dużą grupę stanowi naruszenie etyki, dyscypliny partyjnej i zawodowej. „Nadużywanie alkoholu”, „zwolnienie dyscyplinarne z pracy”, „nieuczestniczenie na zebraniach, nieopłacanie składek, brak aktywności” itp. Aby obraz był jaśniejszy,

dodajmy, że 133 skreślonych to kandydaci od r. 1960 a 175 członków i kandydatów skreślonych w roku ubiegłym, przyjmowano w 1961 roku.

GŁÓWNA PRZYCZYNA

Nie jest rzeczą możliwą o-mówienie w jednym artykule wszystkich zebranych przez KKM materiałów. Można tylko stwierdzić, że wskazują one na jedno, podstawowe źródło powstawania „problemu skreślenia”, na formalny, „statystyczny” stosunek do „wzrostu” nowych kandydatów, na poważne słabości działalności ideowo-wychowawczej w wielu jeszcze podstawowych organizacjach partyjnych. Nie posuwając się do uogólnień — trzeba jednak stwierdzić, że największą ilość „wzrostu” kandydatów, a następnie skreślenia, występuje w organizacjach słabych, niedostatecznie przygotowanych do trudnej i odpowiedzialnej roli wychowawczej. Stąd różnego rodzaju nieralne i politycznie szkodliwe „obietnice” w zamian za wstąpienie do partii. Stąd też — przyjmowanie do partii ludzi ideowo i politycznie niedoświadczonych, z wszystkimi tego skutkami.

Ostatnie, XIII Plenum Komitetu Centralnego, podnosząc ideologiczne działania do rangi zadań głównych, podstawowych w partyjnej pracy na codzień — może i powinno w tym zakresie wiele zmienić na lepsze.

DECYDUJE KLIMAT

Na polityczne i ideowe dojrzewanie ludzi bezpartyjnych, wychowywanie nowych społeczników, nowych działaczy partyjnych, ogromny wpływ ma atmosfera panująca w poszczególnych środowiskach, zakładach pracy, w POP.

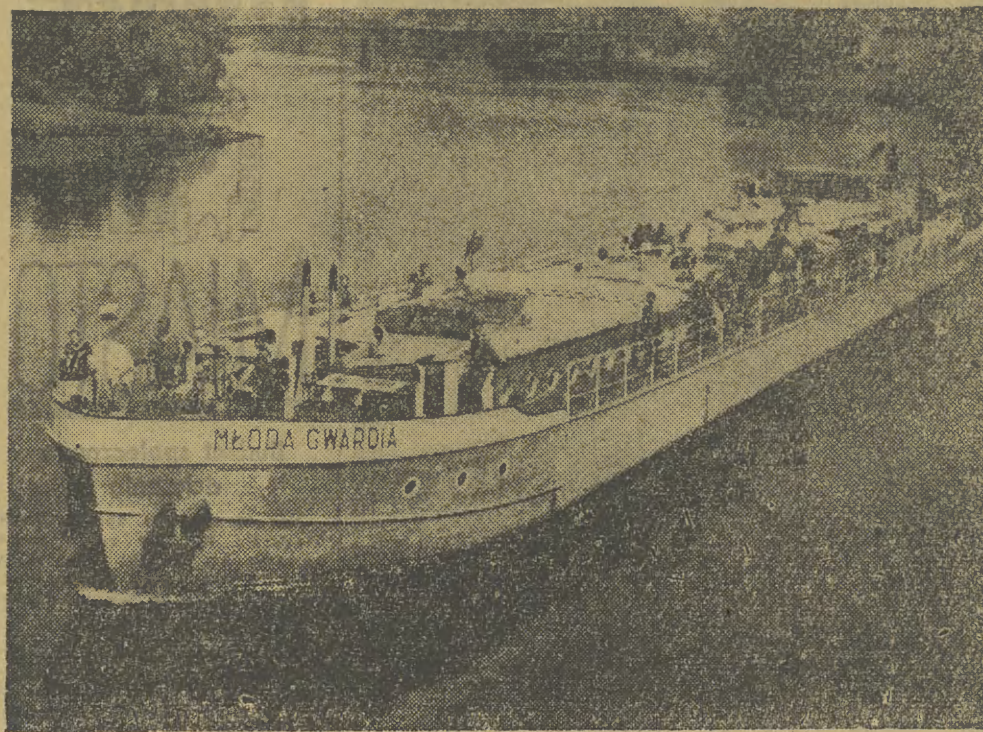
Nie przeceniając ocen ludzi ze zrozumiałych względów nęchetnie i subiektywnie nastawionych do działaczy, którzy podjęli decyzję o skreśleniu ich z partii, trzeba jednak stwierdzić, że atmosfera panująca w POP czy w zakładzie, warunki pracy, stosunki międzyludzkie wywierają istotny wpływ na kształtowanie się postaw i poglądów poszczególnych ludzi. Jeśli orkiestra dyscypliny partyjnej i zawodowej, „Nadużywanie alkoholu”, „zwolnienie dyscyplinarne z pracy”, „nieuczestniczenie na zebraniach, nieopłacanie składek, brak aktywności” itp.

Aby obraz był jaśniejszy,

Inaczej kształtuje się sytuacja w wypadku, kiedy POP podejmuje śmiało i odważnie problemy trudne, kiedy — walczy z biurokracją, klikowością i niesprawiedliwością. Kiedy zarówno organizacja partyjna i związkowa, jak również administracja uczulone są na krzywdę ludzką, na ludzkie kłopoty i troski. Wówczas łatwiej wychowują działaczy.

Dobrze byłoby wynikami ankiety zainteresować wszystkie organizacje, a szczególnie te, które lekką ręką, bez zastanowienia podejmują decyzję o przyjęciu i skreśleniu kandydata lub członka partii.

TADEUSZ CZUBAŁA

Odra pod Głogowem

Krakowscy urbaniści odbudowują głogowską starówkę

GŁOGOWSKA „STARÓWKA”

Głogów, ongiś warowny gród zapisany chlubnie na kartach naszej historii bohaterską obroną jego mieszkańców przed hufcami najeźdźcy, cesarza niemieckiego Henryka V, po srogiach opresjach w dobie ostatniej wojny przybrał ponury wygląd makabrycznego pobojowiska. Z owego rozległego miasta, oryginalnego swa zabytkową architekturą, pozostały jedynie ruiny i zaliszka, wśród których widniało zaledwie kilkanaście ocalałych budynków.

Rozpoczęty przed szesnastu laty wstępny etap odgruzowania i częściowej odbudowy Głogowa miał wyłącznie na celu przystosowanie tej miejscowości do potrzeb ośrodka administracyjnego powiatu. Z chwilą jednak, gdy badawcze ekipy geologiczno — techniczne ujawniły w okolicy znaczne, korzystne do eksploatacji, pokłady miedzi zmieniła się radykalnie przyszła rola tego miasta wytypowanego centralnym położeniem na zaplecze bytowej rzeszy górniczych głogowsko — lubińskiego zagłębia miedziowego.

TRUDNY PROBLEM

Urbaniści opracowujący obecnie plany całkowitej odbudowy miasta, wedle wytycznych zasad nowoczesnego bu-

downictwa komunalnego, napotkali na trudny problem: — konieczność — odpowiedniego stylowego rozwiązania architektonicznego fragmentów dawnego zabytkowego śródmieścia, tzw. głogowskiej starówki. Biorąc owa dzielnicę staromiejską powinna zostać zrekonstruowana zgodnie z zachowanymi pierwowzorami — aby posiadać swe odwieczne, specyficzne oblicze.

Na tym odcinku pracy z pomocą pospieszyła głogowskiemu urbanistom ekipa naukowców Politechniki Krakowskiej pod kierownictwem prof. Andrzeja Domańskiego. Od przeszło miesiąca uczestnicy tej grupy przeprowadzają skrupulatną inwentaryzację poszczególnych obiektów zabytkowych, przygotowując jednocześnie projekty ich zabezpieczenia względnie odbudowy w duchu reprezentowanych osiągnięć epok.

Podczas ostatniej sesji głogowskiej Miejskiej Rady Narodowej prof. Domański przedstawił radnym, wobec licznego audytorium przysлуchujących się i zainteresowanych zagadnieniem mieszkańców miasta, przygotowany przez ekipę naukowców projekt stylowej zabudowy dawnej zabytkowej polaci miasta. Wyjaśnił zebrany szczegółowe zasady wnioski objęte programem tej specyficznego typu odbudowy.

WYMOWA KONKRETÓW

Program powyższy uzasadniony w każdym poszczególnym punkcie, oparty o wybitny znajomość zagadnienia, operujący konkretnymi obliczeniami architektonicznymi, został z uznaniem i zadowoleniem przyjęty nie tylko przez przedstawicieli głogowskiego społeczeństwa, ale także dokładnie omówiony z delegatami Wydziału Urbanistyk Prezydium WRN w Zielonej Górze. Realizacja projektu w najbliższym czasie wejdzie w życie. Pomoc krakowskich uczonych nie zawiodła!

MIECZYSLAW TURSKI

Po 6 latach

Wyjaśnienie

W ostatnim czasie znalazła swój ostateczny epilog sądowy jedna ze spraw karnych, która toczyła się w Krakowie jeszcze w 1957 roku.

Wówczas to dyrektor ówczesnego przedsiębiorstwa „Bazar” Marian Barski aresztowany został pod zarzutem malwersacji dokonanych na tym stanowisku. W dniu 7 marca 1961 Sąd Wojewódzki w Krakowie uniewinnił M. Barskiego z oskarżenia, ponieważ jednak prokurator założył rewizję sprawa przeszła do Sądu Najwyższego. Ostatnio, 25 czerwca 1963 wyrok uniewinniający uprawomocnił się postanowieniem Sądu Najwyższego pozostawienia sprawy bez rozpoznania na skutek cofnięcia rewizji przez Generalną Prokuraturę.

W lipcu 1957 sprawie Mariana Barskiego poświęcony został obszerny artykuł w „Gazecie Krakowskiej” pt. „Ani godzinę dłużej” płora ówczesnego jej pracownika Anastazego Palosza. Ponieważ autor zawarł w nim szereg zasadniczych, a jak wynika z wyroku, bezpodstawnych zarzutów pod adresem M. Barskiego, Redakcja „Gazety” czuje się zobowiązana poinformować o wyroku uniewinniającym opinię publiczną.

Plastyki na Targach

Jesienne Targi Krajowe w Poznaniu stały się doskonałą okazją do eksponowania problemów estetyki w naszym przemyśle i handlu. Kierownictwo warszawskich „Pracowni Sztuk Plastycznych” postanowiło zorganizować w Poznaniu cykl spotkań z przedstawicielami zakładów i instytucji handlowych.

Dni Filmu Radzieckiego

W dniach od 18. X. do 10. XI. bm. zorganizowany zostanie w kinie studyjnym „Sztuka” w Krakowie przegląd najbardziej atrakcyjnych wznowień filmów radzieckich wyprodukowanych w latach 1917—1963. M. in. zobaczymy „Nowyświaty listy”, „Aleksandra Newskiego”, „Osiołek Magdaleny”, „Świat się śmieje”, „Grzesznicy bez winy”, „Iwan Groźny”, „Lecą żurawie”, „Trzpiotka” i inne. (11)

W szczytnym parku powstaje rzeźba przedstawiająca Chopina. Wykonuje ją znana artystka Chudoba-Wisniewska.

Fot. J. Broś

Na marginesie „spisu” w Tatrach

Je jako okres spodziewanego „szczytu turystycznego” w Tatrach, 1 i 2 lipca, trzynastu strażników wysokogórskich TPN przystąpiło, na obranych przednio punktach obserwacyjnych, do spisywania turystów i wycieczek udających się poszczególnymi szlakami turystycznymi, w góry. Liczonym obieto wloty głównych dolin tatrzańskich, a ponadto ruch turystyczny wewnątrz wyższych partii Tatr. Uzyskano w ten sposób ogólną liczbę turystów, którzy dojechali względnie weszli w tatrzańskie doliny, oraz wyjechali kolejką na Kasprowy Wierch, a ponadto dane o tym, jakie turyści obrali trasy wycieczek. Wyodrębniono przy tym trasy bliższe i łatwiejsze od trudniejszych, dla bardziej zaawansowanych. Nad Morskim Okiem, na przykład, liczonego turystów trzynastu: osobno tych, którzy obeszli tylko staw dookoła, dalej tych którzy do szli do Czarnego Stawu i tych, którzy poszli do doliny Pięciu Stawów. Liczbę przybyłych do Morskiego Oka szacowano na podstawie ilości przybyłych pojazdów mechanicznych, które notował punkt przy szosie, przed Morskim Okiem.

W przedmiocie liczenia wy-dawało się, że ilość ludzi, którzy udadzą się na wycieczki w Tatrach będzie rekordowa. Zakopane przeżyło prawdziwą inwazję przyjeźdźców oeni-najskromniej na ok. 60.000 osób. Niestety, 21 lipca pogoda niezbyt dopisała, było pochmurno, deszcz wiał w powietrzu. Niemniej jak się później okazało, co 20 sekund przez cały dzień mknął samochód do Morskiego Oka, kolejka na Kasprowy Wierch bez chwili przerwy wozila komplekty pasażerów na szczyt, a w dolinie Kościeliskiej tworzył się co chwila potężny zator pojazdów, z trudem likwidowany przez funkcjonariuszy MO. Tłumy ciągnęły także dolinami Strażyńska, Chochołowska.

Summa summarum, naliczono tego dnia w Tatrach przeszło 23.000 osób, z tego: Morskie Oko — 14.700; Dolina Kościeliska — 2700; Kasprowy Wierch — 2560; Dolina Chochołowska — 2000; Dolina Strażyńska — 1050; Giewont — 230. Z liczenia wyłączone doline Białego, Kałatówki i Hale Kondratowa. Zważywszy wzmocnioną frekwencję na tych trasach można przyjąć jako górna liczbę ogółu turystów na ok. 28.000 osób. A więc więcej, niż gdyby wszyscy nie-żeszkańcy Zakop-

panego ze starcami i niemowlętami poszli jednego dnia w góry.

To są dane ogólne. Z bardziej szczegółowych warto nadmienić, że w rejonie Morskiego Oka, który skupił przeszło 63 proc. wszystkich turystów, około 80 procent nie wykorzystano pobytu nad tym pięknym stawem po to choćby, aby obejść go dookoła, nie mówiąc już o trochę „dalszej wycieczce, choć pogoda nie była taka zła. Ponieważ 75 proc. zebranych nad Morskim Okiem stanowili uczestnicy wycieczek zbiorowych, którzy za zakładowe fundusze przyjechali tam w celach turystycznych, fakt ten uderza tym bardziej. Biwakowanie na pobliskich kamieniach względnie szturmowanie zatłoczonego do ostatnich granic schroniska może wydać się komuś godnym sposobem spędzenia niedzielnego wycieczki, ale na pewno nie powinno być dopuszczane przez organizatorów i kierowników zorganizowanych wycieczek. Korzyści takiego spędzenia czasu w Tatrach wydają się bardzo wątpliwe. To jest jedna sprawa, na którą na marginesie tego spisu warto zwrócić uwagę.

Druga dotyczy problemów związanych z bezpieczeństwem w górach. Mimo że wiele już zrobiono, że trudniejsze miejsca są zabezpieczone łańcuchami i klamrami, nie wydaje się, aby brano pod uwagę możliwości pojawienia się w tych miejscach takich ilości ludzi, jakie niekiedy się zdarzają. Na przykład ilu ludzi może przeżyć jednego dnia przez Zawrat? Na to pytanie dają nam odpowiedzi dane z 22 lipca, kiedy przy słońecznej pogodzie, odwrotnie niż poprzedniego dnia, znacznie nasilił się ruch turystyczny w wyższych partiach gór. Tego dnia przez Zawrat przeszło od godziny 9 rano do 17-tej, w jedną i drugą stronę ponad 1300 osób! Ale mało tego. W godzinach od 11 do 15, przez Zawrat przechodziło 4,9 osób na minutę(!), czyli jedna osoba mniej więcej co dwadzieścia sekund! Jakim cudem nie dochodzi w takich warunkach do wypadków, trudno zrozumieć. Jednakże obowiązkiem uczynienia wszystkiego, aby tej ewentualności zapobiec, pozostaje. Przeanalizowanie tych i innych danych ze strony przewodników, GOPR-owców i wszystkich zainteresowanych wydaje się sprawą oczywistą. Tak samo jak ko-

Andrzej Marchlewski

Fot. J. Kopeć

W przyszłym roku zostanie otwarte Muzeum i Akwarium Morskie w Gdyni, trzecie co do wielkości w Europie. Posiada kilkanaście tysięcy eksponatów fauny i flory różnych mórz. W szklanych basenach znajdują pomieszczenia okazy różnych południowych, północnych i Bałtyku. Na zjeździe: miecz ryby-pył, kręć wieloryba i duży okaz koratowca.

mozaika Kulturalna

Nowe sztuki
Rok bieżący przyniósł szereg nowych ciekawych sztuk polskich autorów. Wśród pozycji tych znajdują się zarówno dramaty jak i komedie, sztuki obyczajowe jak i nawet fantastyczne. Autorami nowych sztuk są m. in. Marcelina Grabowska („Świat, który jest”), Michał Choromański („Amiolowie”), Marian Promiński („W Jaskini”), J. P. Gawlik („Pokusza”).

Zeromski w filmie

Znany reżyser Andrzej Walda zamierza przenieść na ekran

„Popioły” Zeromskiego. Byłoby to pierwsze w Europie. Film oparty na twórczości tego pisarza i jedenasty w historii naszej kinematografii. Pierwszym bowiem filmem opartym na twórczości Zeromskiego, były nakręcone w 1911 roku, „Dzieje grzechu” w reżyserii A. Bednarczyka.

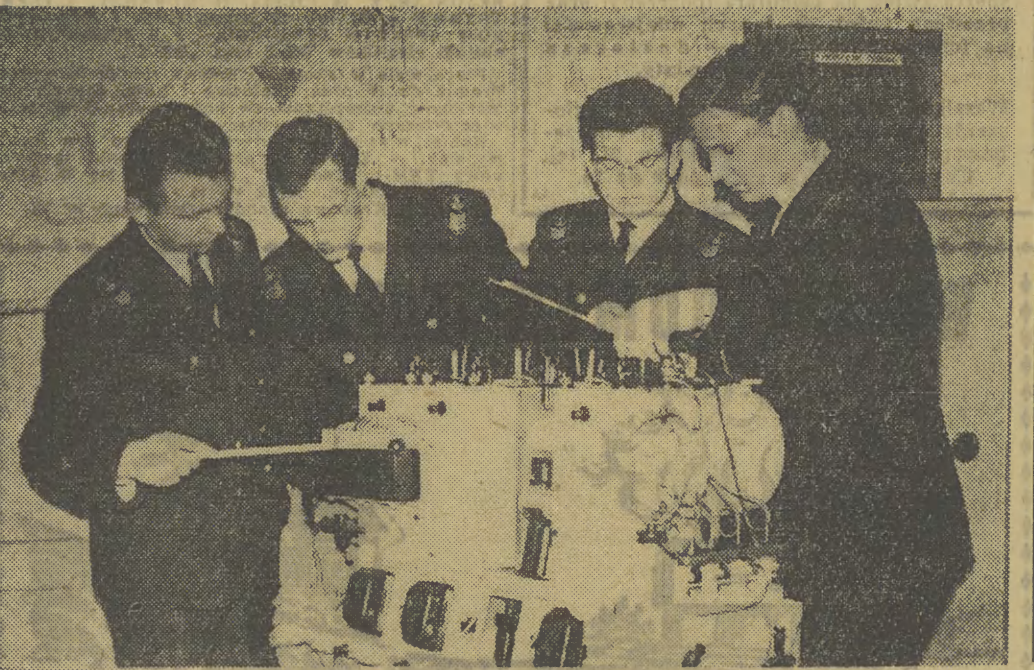
„Pan Tadeusz” za granicą

Jak już informowaliśmy, w br. po raz pierwszy przetłumaczony został na język słowacki „Pan Tadeusz” Mickiewicza. Ostatnio monachijskie wydawnictwo przygotowuje edycję „Pana Tadeusza” w przekładzie niemieckim.

Paweł Borys Henelt (11) Zaczęło się w Zakopanem

— Więc czym chciałbyś zostać? — Oficerem, bo oficer może zostać nawet generałem — odpowiedział ze śmiechem powaga. — No, coż! Apetyt masz niezły... — prokurator nieoczekiwanie zmienił temat — A twój brat jest w domu? — Jest, robi lekcje. — Zawołaj go! — Po odejściu chłopca — Majej spytał półgłosem. — Chce pan podważyć opinię profesora Górki? — Tak, i myślę, że mi się to udało. — A ja sądzę, że pozornie... W tym momencie w drzwiach stał neli bracia. Janek był roześmiany, Maćka i sądząc z pozorów więcej nieśmiały. Uśmiech Madeja i prawie koleżeńskie uściski dloni prokuratora stopił pierwsze lody. Barcz wskazał mu miejsce obok siebie na ławce. Nagle, prokurator schylił się i podniósł z ziemi starą, zardzewiałą nakrętkę. — Słuchaj, Maćku! Biegnij do warsztatu i wyciść ją. — Och, takich mamy więcej i to całkiem nowych. Zaraz panu przyniosę!

chce wierzyć, że ja się naprawdę ucze, tylko, że do niektórych przedmiotów jestem niezdolny. — Mówisz, że Maćka ma dobrą pamięć, a jednak zapomniał przykręcić nakrętki do koła, w samochodzie doktora Mazura. W spojrzeniu Janka odbiło się najpierw zdziwienie, potem niepokój. Odpowiedział jednak natychmiast. — Jak przyjechali milicjanci i powiedzieli, że Maćka nie przykręcił koła, to mi się śmiać zachciało. Przecież robiliśmy to nieraz! Ojciec zawsze sprawdzał i niechby który z nas nie zrobił czego jak powinien — miałby się z pyszną. Ojciec nie uznaje partackiej roboty, dlatego mamy stałych klientów. — No, dobrze, a jednak nie przykręcił... Madej, przysłuchując się rozmowie, nie mógł ukryć satysfakcji. Po ostatnich słowach prokuratora, na jego twarzy odbił się wyraz naprężenia. Ale chłopiec odpowiedział bez wahania. — Tak, proszę pana, to było najdzikniejsze. Jak mnie mama odwołała, to koło już było założone i pozostały tylko do nakręcenia te nakrętki. To coż by on robił przez ten czas jak mnie nie było, jeśli ich nie zakręcał. Prokurator żartobliwie klepał go po ramieniu i podniósł się z ławki. (Ciąg dalszy nastąpi)

Wzrost techniki w Gdyni obchodziła 16-letnią rocznicę powstania. Jest zapożyczona doskonale w pomoce naukowe. Na zdjęciu: uczniowie w czasie zajęć praktycznych. Fot. J. Kopeć

Filmowa informacja techniczna

Ośrodek Okręgowy Informacji Technicznej i Ekonomicznej w DOKP Kraków organizuje prelekcje i odczyty urozmaicone wystawieniem filmów instruktażowych i naukowo-technicznych obrazujących niektóre dziedziny postępu technicznego w kraju. W bieżącym roku w różnych Jednostkach PKP w Okręgu Krakowskim wyświetlono już 128 różnych krótkometrażowych filmów o tematyce technicznej. Do propagowania nowej techniki na PKP przy pomocy filmów wykorzystuje się wagon „Kino-Swietlica” do obsługi tych jednostek linowych i stacji, gdzie brak jest odpowiednich lokali i aparatury filmowej. Ta interesująca forma pogłębiania informacji technicznej za pomocą filmów cieszy się dużym zainteresowaniem i uznaniem ze strony pracowników kolejowych.

